Ն․ 4229 1879, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 8 ՃՈՒՄԱ.Ա. ԻՐԹԻՍԻ — ՆԻՐՄԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — Ա.Լ.Ա.ՖՐԱՆԿԱ 20 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ ՃՈՒՄԱ.Ա. ԻՐԹԻՍԻ Ն․ 4229

ՖԻԱԹԼԱՐ
Իսթանպօլ իչին՝
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 10
Ալթը այ, " 5
Իւչ " " 2 1/2
Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 12
Ալթը այ, " 6
Իւչ այ, " 3
Բօսթա ուճրէթի պէզլէ այրը տիր։
Պիր Նիւսխէ 40 փարա մէթալիք

Մանզումէի Էֆքեար

1297 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ ٦ — ՄԻՒՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵՍ — 1295 ԹԸՇՐԻՆԻ ԷՎՎԷԼ ٨

ԻԼԱՆԼԱՐ
Պիրինճի տէֆա իչին սէթըրը 3 ղ.
Իքինճի " " " 2 "
Իւչիւնճիւ " " " 1 "
Իլան սըրասընա գօնուլմաեան իլանաթ ու իսթարաթըն սաթըրը 3 ղ.
Մէքթուպլար Կ. Յ. Փանոսեան իսմինէ եազըլըր։
Իսթանպօլտա, Ղալաթատա Բէնչ-չէնպիհ-պազարընտա Իրաֆ խանընտա Ն. 41։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լօնտրա, 18 դէկտ.

Ֆեապուլ էհալիսինին ասքէրլէ մինասէպաթլարը օլտըղը ժէնէրալ Ռօպէրթսէ պիլտիրիլմիշ տիր։

Պէրլին, 18 դէկտ.

Գօնթ Շուվալօֆ, իւչ իմբէրաթօրլար պէյնինտէ եէնի պիր իթթիֆագ էսասընը գարարլաշթըրմաղ իչին, Վարզինտէ բրէնս տը Պիսմարգ իլէ մուխապէրաթա կիրիշմիշ տիր։

Պէրլին, 48 դէտկ.

Իմբէրաթօր Հազրէթլէրի, Ավուսթրիա վէ Մաճար մէպուսանը բէյիւլէրինէ ճէվապ վիրտիյի սըրատա, Ավուսթրիա վէ Մաճարիսթան տէվլէթինին պիլճիւմլէ տէվլէթլէրլէ մինասէպաթը տօսթանէտէ պուլունտուղունու, վէ Ավուսթրիա—Մաճար հիւքիւմէթի իլէ Ալմանեա միանընտա ճէրէեան իտէն մինասէպաթը տօսթանէ, սուլհ ու սալահը ումումիյէ իչին եէնի պիր թէէմինաթ օլտուղունու պէեան, վէ Պէրլին մուահէտէսինին թէմամիի իճրասըյլա, Պալգաննըմ ճէզիրէսինտէ սասայիշին տուրէթը գաթիէտէ իատէ իտէճէկինի ժէմալ էյլէմիշ տիր։

Լօնտրա, 19 դէկտ.

Ժէնէրալ Կօլ, Թէրասյիւք գալէասընտա պինէրճէ Զիպլիէր թարաֆընտան մուհասէրէ իտիլմիշ տիր։

Բէթրապուրկ, 19 դէկտ.

Զայթիւնէ խասսա գօմանտասընը ժէնէրալ Տըրբէնթըլէգ իսթիֆասընը վիրմիշ տիր։

Բէթրապուրկտա կիզլի պիր մաթպաա պուլունմուշ տուր։

Մօսգով վալիսինէ սույի գաստ օլունմուշ իտի տէ, միւմայիլէյհէ պիր զարար իսապէթ իթթիրիլէմէմիշ տիր։

ԱԺԱՆՍ ՌԷՕՅԹԸՐ

Լօնտրա, 18 դէկտ.

Դավլիթտատան պու սապահ.քի թարիխլէ օլարագ ալընան պիր թէլէկրաֆնամէ, ժէնէրալ Ռօպէրթ իլէ մուխապէրաթը թէլէկրաֆիէնին մինդաթի օլտուղունու պիլտիրիօր։ Հէրաթտա պուլունան ասքէրլէր, էյալէթ խանը հաքսէ իլգա իլէ եէնի պիր վալի թային իթմիշլէր տիր։

Լօնտրա, 18 դէկտ.

Պուրատանէշր օլունան պիր թէլէկրաֆըն պէեանընա նէզարէն, Եաղուպ Թաաճիճի հուտուտ մէսէլէսինտէն տօլայը Իւրօբա տէվլէթլէրինին թէվասսութը իլտիմաս իչին միւսիւ Վատինկթըն թարաֆընտան վագը օլան թէքլիֆէ Ալմանեա իլէ Ավուսթրիա—Մաճար հիւքիւմէթի մուվաֆագաթ էյլէմիշլէր տիր։

Ֆեապուլտան վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆըն պէեանընա նէզարէն, Ֆեապուլտա մէմուրինի ասքէրիէլէր թարաֆընտան գապըլթաճա թէտապիրի չէտիտէ իթթիխազ գըլընմըշ տըր։

Պիր չօգ ալէմտէթլէրտէն անլաշըլտըղը ուզրէ, տուշմէն իլէ միւնասէպաթլարը պուլունան պիր չօգ գըպիլէլէր, նէֆսի Հէրատէ ֆէսատ չըգարմագ իչին սարֆը մէսաի իտիօրլար։

Ժէնէրալ Ռօպէրթսըն էմրի իլէ մաղլուպէն խաւմ օլնամլարըն իչինտէ, Ֆեապուլտաքի մօլլալարըն բէյիւքի իլէ իքի ժէնէրալ պուլունմագտա իտի. մէրգումին ժէնէրալլարտան պիրի, հիւքմտար խանէտանընտան իտի։

Ֆէսատտիրիշէլէր, մասլուպէն գաթլ օլընան մէրգումնան իւչ քիշի իչին, Ինկլիզ հէյէթի սէֆարէթինին գաթլ ու խանը մաատէսինէ իշթիրագ իթմէյիպ, անճագ տուշմէնին հիւճումընտա գարշը գօյմագ իչին հաղըրըդ կէօրմիշլէր տիր տէնէրէք էհալիյի գանտըրմանա չալըշմըշլար տըր։

Սէրպէսինէթ թարաֆըլըը օլան ղազէթալար, ժէնէրալ Ռօպէրթսը, ղանէթ չէտիտ պիր մէսլէք իթթիխազ իլէ, Աֆղանլըլարըն պէթէքար Ինկլիզլէրէ գարշը դըեամ իթմէլէրինէ սէպէպ օլտու տէնէրէք իթթիհամ իտիօրլար։

Լօնտրա, 19 դէկտ.

Մօրնինկ Բօսթ ղազէթասընըն պու սապահ.քի նիւսխէսինտէ օգունմուշ տուր.

Ալըբըզմէզ մալիւմաթա կէօրէ, հիւքիւմէթ, Սէն Բէթրպուրկտաքի Ինկլիզ սէֆարէթխանէսինտէն պիր թէլէկրաֆ ալըղ իթմիշ օլուպ, պունտա, հիւքիւմէթճէ լիւզում կէօրիւլէն իսլահաթը քէնտիլէրէ թավսիէ էյլէմէք իչին պիր գօմիսիօնըն նասպ ու թայինինէ իմբէրաթօր Հազրէթլէրինին մուվաֆագաթ իթմիշ օլտուղու պիլտիրիլմիշ տիր։

Պօէր գապիլէսինին, Ինկլիզ հիւքիւմաթը մահէլլիէսի իլէ իլէրուտէ ճէրէեան իտէճէք մինասէպաթը հագգընտա միւզաքէրէ իլէմէք իւզրէ գէլտիւմէր 10 տա Թրանսվաալտա պիր միթինկ վուգու պուլմուշ տուր։

Պու մինասէպէթլէ ասայիշ խալէլ կէլիր կէլմէտիյի, վէ միթինկ թարաֆընտան նէ գարար վիրիլտիյի մալիւմ տէյիլ տիր։

Մուլէթ մէճլիսի ազասընտան միւսիւ Սամիւէլսօն, միւնթէխիպլէրի հուզուրընտա իրատ էյլէտիյի պիր նութգընտա, հիւքիւմէթի, միւսիւ Օկլըն (Եանինա սինօրընտա ասաքիրի չահանէ իլէ էշգըեա պէյնինտէ միւսասէմէ վուգու պուլտուղու վագթ մէյտանը միւսաատէ պուլունարագ Թիւրքլէր թարաֆընտան գաթլ ու խատմ օլունան Թոմարըն մուխպիրի) գաթլի մասատէսինտէն տօլայը թէֆթիշ իճրա իթթիրէճէկինէ տայիր վիրմիշ օլտուղու սէօզիւն իճրասընտա պուլունմամը տէյի եէնիտէն ազմ էյլէմիշ տիր։

Տէյլի Թէլէկրաֆ ղազէթասը, էհալիյի իսթիլյա թէշվիգ իտէր պիր չօգ րիսալէ վէ իլաննամէլէրին, հիւքիւմաթը մահէլլիէլէր փարտըսընա փօմագլայըն Ռուս սինօրընտան կէչիրիլտիկինի թասատիգ իլէ, Ռուսիատա խէդ ու կիրիֆթ օլունմայար միւսյէրտա, պիր չօգ պիլալ քիմսէնէլէր պուլունտուղունու խապէր իտիօր։

Լօնտրա, 18 դէկտ.

Ղազէթալարըն պէեանընա կէօրէ, Ֆեապուլ չէհրինէ պիւթիւն գըշ քըֆայէթ իտէճէք տէրէճէտէ էրզագ իտխար օլունմուշ տուր։

Գըշ էմնասընտա էքսէր եօլլար, միւսիւլ ու սալիմ սալիհ օլմայագլարընտան, չէհրէ քիւլլիէթլի գախիրէ իտխար իթմէք Ֆեապուլ չէհրի էհալիսինին ալէյհինտէ տիր։

Ժէնէրալ Ռօպէրթսը իլէ Բարիգը մուխապէրաթը թէլէկրաֆիէնին բէք եաքընտա թէքրար թէէսիս իտիլէճէյի գաւի օլունիօր։

Անատօլուտա պուլունան Ինկլիզ գօնսօլօսլարը թարաֆընտան կէլէն սօն րաբօրթօլար, ճալիպը մէմնունիէթ օլաճագ տէրէճէտէ տիրլէր։

Ս. Բէթրապուրկ, 19 դէկտ.

Ժուրնալ տը Սէն Բէթրապուրկ ղազէթասը, պու սապահ.քի նիւսխէսինտէ, Ռուսիա իմբէրաթօրլուղունըն սաթլըճանա թուլթուլում ֆէնա սուրէթտէ խասմ օլտուղունու պիլտիրիօր։

Ռուսիա հիւքիւմէթի, Ալմանեա տէվլէթինէ նիհիլիսթլէր իլէ սօսիալիսթլէրէ գարշը միւթթէհատէն թէտապիրի լազըմէ իթթիխազընը թէքլիֆ էյլէմիշ իսէ տէ, Ռուսիանըն, Ալմանեա իլէ Ավուսթրիա—Մաճար պէյնինտէ ագտ օլունան միւահէտէյի իթթիֆագիէյէ տախիլ էյլէմէք իչին բօլիթիգաճա հիչ պիր մուխապէրաթ ճէրէեան իթմէմիշ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Միւսիւ միւթթասարըֆըլըը Բէհմէ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ թէվճիհ պույուրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տէրսաատէթտէ պուլունան Գարատաղ սէֆիրինէ տիւն Ճէթինէտէն կէլէն պիր թէլէկրաֆնամէտէ, Կուսինէտէ գուհուր իթմիշ մէրվի օլան մուհարէպէյէ տայիր մալումաթ պուլունմատըղը վէ քէնտիսինէ կէլէճէք բօստա իլէ պազը եէնի թալիմաթ կէօնտէրիլէճէյի պիլտիրիլմիշ տիր։

—Պու կիճէ Արնավուտ քէօյինտէ Ադրիոթը պուլունմագտա պէօյիւք պիր գօնագըն տիվարը, իթթիսալինտէքի խանէնին իւզէրինէ եըգըլարագ, ալթընտա իւչ չօճուգ իլէ իքի գատընըն գալմըշ օլտուղը գալարըլը մաթթէէսսուֆ իշիտիլմիշ տիր։

—Կէտիք փաշատա զէվճէսի իլէ ագրապասընը գաթլ ու ճէրհ իթմիշ օլան ճանի Գէօրգըն տէրտուր ու թէվգիֆը սըրասընտա մէրքում օլմուշ օլան Գարթալ պին պաշըը հաճի Հիւսնի պէյէ խարմէթը վագըասընտա միւքաֆաթըն, գաթիպէ նագըլը փաշա հազրէթլէրինին թալյիպը մախսուսը ուզէրինէ տէօրտիւնճիւ րիւթպէտէն պիր գըթա նիշանը Օսմանի իհսան պույուրուլմուշ տուր։

—Զարչէնպէհ կիւնիւ Գարաքէօյ քէօփրիւսինտէ ղանէթ միւէսսիր պիր վագըա վուգու պուլմուշ տուր։ Շէօյլէ քի 26-30 եաշլարընտա պիր կէնճ էֆէնտի, պէրապէրինտէ խըզմէթքեարը տախի պուլունտուղու հալտէ, Իսքիւտարա կիթմէք նիեէթինտէ օլուպ, վէ պու սըրա Շիրքէթին 21 նումէրօլու վափօրու քէօփրիւտէն հարէքէթ իթմէք իւզրէ օլտուղունտան, էֆէնտիի միւմայիլէյհ, մէզքիւր վափօրու Իսքիւտար վափօրու զանն իտէրէք, քէօփրիւտէն պիր աղ աչըլմըշ օլան պու վափօրա կիրմէք իսթէմիշ իսէ տէ, վափօրա եէթիշէմէյիպ, տէնիզէ տիւշէր։ Անճագ 32 նումէրօլու վափօրուն լիմօնատաճըսը օլան Թէօտօր Ֆայիքրանամ քէսա, միւմայիլէյհին էօլիւմ մուխաթարասընտա օլտուղունու վէ զարդ օլմագ իւզրէ պուլունտուղունու կէօրիւպ, չէքինմէքսիզին պիր մաթանէթլէ ատըլըր, վէ պիր սանիէ գայիպ իթմէքսիզին, էֆէնտիի միւմայիլէյհի եօգ օլմագտան գուրթարմաղա մուվաֆագ օլմուշ տուր. Միւմայիլէյհին գարդը [illegible] իւզէրինտէ սույա հայըրտ էտէրի գալմամըշ իտի։ Օրատան կէչէնլէր, մէմլէքէթիմիզին ֆէնա ատէթի ուզրէ, պիչարէ էֆէնտինին նաշընը պիր պէզ իլէ էօրթիւպ, քէօփրիւ ուզէրինտէ պըրագմագլըղը նասիհաթ իտէրլէր իսէ տէ, նիհայէթ Թէօտօր, եալընըզ քէնտի գալպինին սէտասընը տինլէյէրէք, միւմայիլէյհին վիճտանընը պիր մավունա իլէ քէօփրիւնին տիպինէ ուտուրտու հալէ կէթիրիր, վէ օրատա պիր համալա նիւքէթիլիր, վէ արգասընտան պիր չօգ սէյիրճիլէր կէլտիքլէրի հալտէ, պիր համամա կէօթիւրիր։ Թէօտօր, համամտա էֆէնտիյի միւմայիլէյհին էլպիսէլէրինի եըրթըպ, պաշընը տախի աշաղը էտէր, վէ պիր եէնի ճանլանտըրմագ իչին վիճտանընը օվուշթուրմագա պաշլար։ Պու իշ պիր խայլի սաաթ տէվամ իտիօր, վէ միւմայիլէյհին գարնընտաքի սուլար չըգարըլըր, նիհայէթ էֆէնտինին վիճտանընա հարարէթ կէլիր, վէ պիր ազ սօնրա կէօզլէրինի աչար։ Պու սըրատա էֆէնտինին աքրապասը տախի կէլիր, վէ միւմայիլէյհի խանէսինէ կէօթիւրիրլէր։ Թէօտօրըն պու հարէքէթի, հէր քէսին թագտիրինէ շայան կէօրիւլմիւշ տիր։

(Մանզումէ տէ Պօսֆօր)

—Զէգան սապահը սաաթ 11 րատէլէրինտէ Պէյօղլունտա Ինկլիզ քիլիսէսի ճիվարընտա, պիր չէգմէճէ սօգագ իչինտէ վագըա, Ավուսթրիա Թէպաասընտան Մ. Բարուլթանըն խանէսինէ իքի նէֆէր խըրսըզլար կիրմէք իսթէմիշլէր իսէ տէ, մէրգում Մ. Բարուլթա իլէ էվլատը ուեանարագ, բէյվէրէլէր իլէ խըրսըզլարա գարշը չըգմըշլար, վէ խըրսըզլարտան պիրինին, Մ. Բարուլթայը եաթաղըն իլէ վուրմագ իսթէտիկինտէն, մէրգում խանըմընը բէյվէրէր իլէ եարալամըշ, վէ գըզըլտամաղ պիր հալէ կէթիրմիշ տիր։ Պունուն իւզէրինէ խըրսըզըն րէֆիգի ֆիրար իթմիշ, վէ զավալլը եէթիշէրէք, մէճրուհ օլան խըրսըզը կէօթիւրիրլէր իլէ, նիզամէն քէնտիլէրինի միւտաֆաա իտէրէք, խըրսըզ տարալամըշ օլտուղունտան, Մ. Բարուլթա իլէ էվլատընը սալըվէրմիշլէր, վէ լաքին մուախազէ օլունտուղունտան, սալը վիրմիշլէր տիր։

—Զէգան սալը կիւնիւ տէ, սաաթ 11 րատէլէրինտէ Պէյօղլունտա Այնալը Չէշմէտէ, բաշ հոճա Մ. Գօբէլլօնուն զէվճէսի, թամ, մէզքիւր սօգագտաքի ֆուրունուն էօնիւնտէ պուլունմագտա իքէն, մէչհուլ պիր կիշի քէնտինէ եագլաշըպ, պօյնունտաքի կէօնտէրտան զինճիրի քիւփէսինի թէթէ նիշանլըթ աղըր, վէ եօլտաքի պուլունան իքի նէֆէր ասքէրի վէ մէճրուհ մէրգումէ հէմէն գաչար, վէ մէրգում խանըմընը մագազալարտան պիրինէ տիւշէրէք, ճէպինտէն ֆէսասը թըգըրըմ վէ պոզումունտաքի կէօնտէրտան զինճիրինին պիր գըսմը թէվէրէմէմիշ, վէ մէրգումէ անճագ պու գատար զարար կէթիրէպիլմիշ տիր։ Մէրգումէ, պու խըրսըզըն տէստիրէսինտէն գուրթուլմագա մուվաֆագ օլմուշ տուր։ Պու մէնզարէ պիր ազ վագըթ իմթիտատ իտիօր, պիր չօգ սէյիրճիլէր տախի հազըր պուլունմուշ իտի տէ, կէօրիւնիւր քի քիմսէ եարտըմա ճէսարէթ իտէմէմիշ, վէ ճիվար գարագօլ զապթիէլէրի, պիչարէ գարընը գուրթարմագլըղա կէլէմէմիշլէր։ Նիհայէթ մէրգումին պըրագըլար, մէզգուրէնին մէմուլէն խարիճ մուգավէմէթինտէն տօլայը, էսէլլէրինէ նայիլ օլամաեարագ, ֆիրարէ մէճպուր օլմուշլար, անճագ պու սըրա պիչարէյի նիթիկ, սօգագա սիւրիւքլէմիշլէր տիր։ Խըրսըզլարըն ֆիրարը ուզէրինէ, հէր քէս մէզգուրէնին եարտըմընա գօշուպ, քէնտիսինի խանէսինէ կէօթիւրմիւշլէր, վէ լազըմ կէլէն թէտավիյի իճրա, հէյէճանընը թէսքին իլէմիշլէր տիր։

—Պաղտատտան նոյէմպէր 10թարիխի իլէ Մօնիթէօր տիւ Պօմէրան եազըեօր.

Պուրանըն հալի հէր վագըթ եանըշ սուրէթտէ նազար ու հիքքաթէ խալիմիշ, վէ ըլինապէրին, էյի մալիւմաթ ալընամամըշ տըր։ Ճարտ մէսէլէսի մէյտանտա չըգալըտան պէրու, իչպու էսասլըթ վուգու պուլան ֆաճիաեա կէօրմէքլիկին պուրատա հիչ պիր մուխապիր կէլմէմիշ տիր։ Իշ պու էսնալըթ հագգընտա եալընըզ չունու պիլիրլէր քի օրատա մուհաքիմ, վէ կէնիշ օֆալարտան խաբէրթ տիր տէյի, Նիթամ վէ Թիւրք նէհրլէրի, մէզպուր էսասըթթին իչինտէն կէչիպ, վէ պիրլէշէրէք Շաթթըլ Արապ նէհրինի թէշքիլ իտէրլէր։ Արապլար, պիր մըխան նուֆուսատան իպարէթ օլուպ, էքսէր գըսմը, կէօչէր իտիլ, վէ ճէնկավէր, վէ տահա տօղրուսու հայտուտլուղա մէյլալ գապիլէլէրտէն իպարէթ պուլունմագտա տըր։ Պունլարը պիր իճթիպաէն սօնրա, 1877 սէնէսի յունիօ այընտա, Եանի Աքիֆ փաշանըն, Պաղտատտան 95 քիլօմէթրօ պայիտ մէսաֆէտէ քէային օլուպ, Ճէիթլէրին ագըզ չէհրի պուլունան Զէրպէյէա խանըն գուհուր իթթիհատինին Պապը Ալիյէ սիլահլըեարագ գաթըր կէրի կէօնտէրիլմի։ Մաշէյի մէքտուպ հէր անէ պիր չօգ Իրանլըլար գլուսարէթէ կէլիրլէր, օրանըն էշգըեասը պուլունան Արապլար վէ Սիւննիթ մէզհէպինտէն օլան Իսլամլար իլէ գաւղաեատըքլէր պէյնինտէ սըգ սըգ գավղա վէ մուհարէպէ վուգու պուլմագտա տըր։ Օլ վագըթ Պապը Ալի, Աքիֆ փաշայը վիրտիյի ճէվապընտա, խուսուսը, Բիւչիւք Աղաեա սիրայէթ իթմէմէսի իչին չէտիտէն էօնիւնի ալմասընը էմր պույուրմուշ տուր. Նասըլ քի Իրաքտա, էօյլէ տէ Բիւչիւք Աղաեա պիր թագըմ Ռուս մէմուրինի խէֆիէսի, էհալիյի հիւքիւմէթէ գարշը թահրիք իթմէքտէ իտիլէր։

Բէրպէլա խանընտա թօվաֆ պիր մասատ սէպէպիյէթ վիրմիշ տիր, չէօյլէ քի, 1877 սէնէսի յունիօ այընտա Բէրպէլատէ պուլունան ասքէրլէրտէն պազըլարը, պու կիւնէ գատար անլաշըլամաեան պազը սէպէպլէր իլէ, չայըն եանընտա կիտէրէք, գաթընլարըն ու աղալարը մահէլլին ճիվարընտա պուլունան խաթունլար, վէ օրատան քիմսէնէ սարգընթըլըգ իթմէքէն գատընլարըն իւզէրինէ աթէշ իտէրէք, իչլէրինտէն չօղու վէ իւչ տէ սաղ ֆէվթ օլուր։ Զայըն ճիվարընտա պուլունան խանէլէր խալգը թիւֆէնք սէսինի ալարագ գօշուպ կէլիրլէր, վէ չայըն քէնարընտա պիր թագըմ գատընլարըն էօլիւ օլարագ սէրիլի եաթմագտա օլտուղունու կէօրիւնճէ գըզըլ [illegible] իտէրէք, էն զիատէ

հիտաէթ տուեանլար, սահիպի ճինաեէթլէրի քէնտի էլլէրի իլէ թէէտիպ իչին սիլահա սարըլըպ, չարշը վէ պազարլարտա բասթ կէթիրտիքլէրի ասքէրլէրի վէ էհալիտէն պազըլարընը վուրուպ թէլէֆ իթտիլէր :

Օրանըն միւթասարրըֆը Բաշիտ պէյ, Արապլար իլէ Իրանլըլարըն, թէպաասընա գարշը խեան իթտիքլէրինի իշիտինճէ, Պաղտատ վալիսինտէն պա թէլէկրաֆ թալիմաթ խսթէտի, վալիյի միւշարիլէյհ, ասքէրի, ասըլարա գարշը սէվգ էյլէմէսինի էմր իթտի, վէ Քէրպէլատա պուլունան վէ սայըճա ազ օլան ասքէրլէրի թաճքիմ իչին 600 նէֆէր պաշը պօզուգ ասքէրի Պաղտատտան եօլա չըգարթտը : Միւթասարրըֆը միւմաիլէյհ, մէզքիւր էմրը ալըյր ինճրա իմսէ էհալիսինին էմնիեէթը հալինի թէհլիքէեէ իլգա իտէճէկինտէն, ասըլարը թէսքին իչին խաֆիֆ թարիգլէր իւթիսալինի թէրճիհ իթմիշ տիր, թարաֆէյնին հիտաէթի օ տէրէճէյէ իտի քի հիւքիւմէթին մուգաալէյի պիլ միւլ ինճրա իթմէսինէ լիւզում եօգ իտի :

Էհալի, Պաղտատտան կէլէն ասքէրլէրի կէօրիւնճէ, տէրէճէյի նիհայէտէ հիտաէթլէնիպ, ասաքիրի մէրգումէ իւզէրինէ հիւճում իթմիշ, վէ տիկէր թարաֆտան, պիր չօգ Արապլար, պաշչէլէրի տիվարլարընը քէնտիլէրէ սիփէր ալարագ, ասքէրլէր իւզէրինէ աթէշ իթմիշլէր տիր : Ասքէրին պիւյիւք գըսմը գըլըճտան կէչիրիլիպ, իչլէրինտէն պազըլարը տա գաչըպ հիւքիւմէթ գօնաղընա իլթիճա իթմիշլէր տիր : Պաղտատ վալիսի, իշ պու մաղլուպիէթտէն հիտաէթ տուեարագ, միւթասարրըֆը ազլ իլէ, եէրինէ Գատրի պէյի կէչիրիպ, վէ եէնիտէն պիր մըգտար ասքէր սէվգ իտէր, ասքէրլէր, կէլտիքլէրինտէ, խեանը սուրէթը զահիրէտէ թէսքին օլունմուշ կիպի կէօրիւրլէր : Խասսէթէն կէլմիշ օլան Իրան սէֆիրի Մուհամմէտ Ալի Խանըն, Իրանլըլար իւզէրինէ օլան նուֆուզ ու թէէսիրլէրի սաեէսինտէ խօ քի Իրանլըլար թէսքին օլուրլար :

Պալէտէ զիքր իթտիյիմ միւսատէմէ էսնասընտա, ասըլարտան 160 վէ ասքէրլէրտէն 400 մագթուլ վուգու պուլմուշ տուր : Միւսատէմէտէն սօնրա, Արապլար ուֆագ պէօլիւքլէր թէշքիլ իտէրէք էօթէ պէրի տաղըլմըշլար, վէ պունըն իւզէրինէ, խեանըն էօնիւ ալընըպ ասայիշ իատէ էյլէմիշ տիր : Պաղտատ վալիսի, իպրէթը ալէմ օլմագ իւզրէ, խեանա էօն աեագ օլանլարտան օն իքի նէֆէրինի, մուհաքէմէլէրի ինճրա օլընտըգտան սօնրա ասթըրթմըշ, վէ չէհրին էթրաֆընտա պուլունան պաղչէլէրին տիվարլարընը, իլէրուտէ պէթէքրար խեան վուգուինտէ իչէ եարամամագ իւզրէ եըգտըրթմըշ տըր : Շունա էսէֆ օլընըր քի, մէզքիւր պաղչէ սահիպլէրինտէն պիր չօգ Արապլար իլէ Իրանլըլար, պաղչէ տիվարլարընըն հէտմ ու թախրիպինտէն տօլայը միւքէրրէրէն վուգու պուլան խթիտալարընա բաղմէն հիւքիւմէթտէն թազմինաթ աղճէսի ալամամըշլար տըր :

Իւզէրլէրինէ պիր թագըմ մէրկիլէր թարհ իտիլմէքտէ օլան Արապլար, խայլի վագըթտան պէրու ալթընտա էզիլմէքտէ օլտուգլարը պօեունտուրագտան գուրթուլմագ իչին միւսայիտ պիր ֆըրսաթա պէքլէեօրլար. իմտի, մութլագա պիր կիւն կէլէճէք տիր քի հիւքիւմէթը սէնիեէ, միւսէլլահ օլուպ չօգ տա միւհիմմաթլարը պուլունան եէնի տիւշմէնլէրինէ գարշը գօեամաեաճագ տըր : Տիկէր թարաֆտան. Իրաքտա իսքեան իտէն Իրան թէպաասը, սուհուլէթլէ Պաղտատը զապթ իթմէքիչին մէզքիւր ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իտէճէքլէր տիր:

Շու հալի իգմալ էյլէմէք իչին Ճէզիրէ, Նէճտ վէ Տիարպէքիր վուգուաթլարը գուհուր էյլէմիշ տիր :

Տիարպէքիր վէ Քիւրտիսթանտա վուգու պուլան խեանլար հագգընտա չիմտիլիք սիզէ մուխթասար մալիւմաթ վիրէպիլիրիմ: Ճէզիրէ գազասընտա պիր չօգ Քիւրտ իսքեան իտիպ, պունլար, Պատր Խանէ թապի պիր բրէնսին թահթը գումանտասընտա պուլունմագտա տըրլար: Ղաեէթ իյիտ օլուպ ֆագաթ եագմաճըլըգա մէյլեալ օլան մէզքիւր գավմլար, Սուլթանըն հիւքիւմէթինի իտէն թանըմագլարը հալտէ պու կիւնէ գատար իթիգլալլարընը մուհաֆազա իթմիշլէր. պունլար Իրան հիւքիւմէթինէ պիր մըգտար վէրկի վէրիրլէր :

1850 սէնէսինտէն պէրու, Տիարպէքիրին մէզքիւր գըթաը, տայիմա Քիւրտլէրէ գարշը հալը խեաննա պուլունմագտա տըր :

Քիւրտլէր, մէրգումուն կէօչէր էվլի գապիլէլէրի թահթը թայիրէի իթաաթա ալամամըշլար տըր : Պու կիւնքի կիւնտէ, Նէճտ չէօլի աչըգտան աչըգա Քիւրտլէրէ գարշը սիլահա սարըլըպ, մէմլէքէթինին թէքմիլ իւթիգալիեէթէ նայիլ օլամագը արզուլէմէքտէ վէ մէնզիլը մուգաէտէ վաղըլ օլմագ իչին, Արապլարտան տա քէնտիսինէ պիր չօգ թարաֆտար պուլմուշ տուր :

Պուրատա Նէճտէն չօգ պաշ իտիլմէքտէ տիր, բիմաեէթէ կէօրէ, օրանըն միւթասարրըֆը սայըտը Նասիր փաշա, տէյիլ հիւքիւմէթին մէնաֆիինի, իլա պաշգա պիր չէյ տիւշիւնմէմէքտէ իմիշ : Պապը Ալի վէ խսուսա հիւքիւմէթը մաճելիսէյէր, էլ Ճէզիրէնին հալինի էյի կէօրմէմիշլէրտիրտէն, կէչէնտէ, վուգուաթլարա տիգգաթ իթմէք իւզրէ Տիարպէքիր իլէ Սէլիմիէեէ ասքէր սէվգ ու իզամ գըլընտը :

Մէմլէքէթին բօլիթիգաճա հալինտէն պու գատար պահս իթտիքտէն սօնրա, պիր ազ տա պաշգա չէյլէտէն պահս իտէյիմ : Տէօրտիւնճիւ օրտույի հիւմայունուն գումանտանը Հիւսէյին Պաշա փաշանըն, ասքէր իչին լազըմ կէլէն չուհալարը իմալ էյլէմէք իւզրէ քիւչիւք իյլէտիյի ֆապրիգա բէք կիւզէլճէ պաշա չըգտը :

Փաշայի միւշարիլէյհ, ֆապրիգատա քէլէք թափեր օլունան քէօմիւրի իսթիմալ էյլէտիկինտէն ֆապրիգանըն իգօնօմիայը պիր սուրէթտէ իտարէ իտիեօր :

Թիկը նէհրի իւզէրինտէ իշլէնէն վափօրլար, Ինկիլիզ քէօմիւրիւ խաթիմալ իտիեօրլար իտէ տէ, Մուսուլ քէօմիւրիւ տահա ուճուզ տուր: Չունքի ֆապրիգայը իչին տահա կէնիշ պիր պինատա լիւզում կէօրիւլմէքլէ փաշա իմտի թագթար վէ պու քէրրէ իւմիտ օլունմըշ տըր : Փաշայի միւշարիլէյհ, Եմրտա չայըն սէտալէրինի տախի ճամիր իթտիրէրէք, մէմլէքէթի տուրթեանընտան գուրթարմըգը կիպի, պիր տէ ասքէրի մէքթէպ գիւշատ էյլէմիշ տիր :

ԻԽԹԱՐ ՎԷ ՐԷՃԱ

Թաշրալարտան, գազէթալարըմըզըն նիզամընտա կիթմէմէսինէ, վէ պազը նիւմէրօլարըն վէ պազըտա թէքմիլ բաքէթլէրին չըգմամասընա տայիր, թարաֆըմըզա խայլի վագըթտան պէրու եէնէ թէշէքքիւր մէքթուպլարը կէլմէյէ պաշլամըշ օլուպ, վէ պու պապտէ իսէ, մութլագ սուրէթտէ թագսիրաթ բօսթա մէէմուրլարընտան տըր տիմէքլէ, պիրտէն պիրէ քէնտիմիզի իւքեաթ իտէմէտիկիմիզտէն, էվվէլ էմրտէ բօսթաճըլըգըն տիգգաթընը ճէլպիհ իթմիշ վէ հալթա, քէնտի թարաֆըմըզտան տահա զիեատէ եմին օլմագ նիյէթիյլէ պիրտէ բօսթանը ճիլթլիմիշ իտէք տէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի, մէզքիւր թէշէքքիւրլէր էքսիլմէտիկինտէն, թէքրարըն քէնտի բօսթաճըլըգըն տիգգաթընը թէնպիհ իթտիկիմիզ միսիլլու, բօսթախանէյի ամիրէ նէզարէթի պէհիմէսինին տախի նազարը տիգգաթլարընը ճըլպը վէ րիճաեա լիւզում կէօրմիւշիւզ տիր :

Իմտի, բիայէթլու միւշթէրիլէրիմիզին, արզու վէ շիքեաէթիմիզէ պինաէն պիւֆիւն մուղայիր օլարագ գուհուրա կէլմէքտէ օլան չու նիզամսըզլըգտան տօլայը աֆլարընը րէճա իթտիկիմիզ պէրապէր, քէնտի պուլունտուգլարը մահէլլին բօսթա մէմուրլարընա, տիգգաթա հիմմէթլէրինի րէճա իտիպ, վէ եէնէ պիր գուսուր վուգու պուլուր իսէ, սէրիան թարաֆըմըզա խապէրտար հիմմէթլէրինի տախի րէճա իտէրիզ :

Պիզ, քէնտի բօսթաճըլարըմըզ թարաֆընտան հիչ պիր գուսուր վուգու պուլմաեօր տիէպիլիրիզ. միզէ պէրապէր, չիւնքի պու մէմլէքէթտէ, տիգգամըզը իչ կէօրիւր տատամ պուլմագտա, դահէթա պիր միւճիպէ նէվմինտէն օլմուշ տուր. չունքի տախի պիլերիզ քի, պէօյլէ պու չիքեայէթլէր օւմանը բօսթամայէյլի գազէթա կէօնտէրմէքտէ օւլոուղուլմուշ մահէլլէրտէն կէլմէքտէ տիր. վէ էսէֆ իտէրէք սէօյլէրիզ քի, բօսթա մէմուրլարըմըզա մէմուրիէթին էհալիէթինտէն միւրէթթէպ պուլունտուրուլամամըշ, բօսթախանէյի ամիրէ նէզարէթի միւճիպինճէ թէմին օլունմագ տուր :

—Բում գազէթալարընըն պէեանընա կէօրէ, Բում բաթրիգխանէսի մուգատտիմա բաթրիգխանէ թահթը տայիրէյի բուհանիեէսինտէ պուլունմուշ օլան միլաեէթլէրին տիեօսինիթիգասընը թէսլիմէսինի թալէպ գըլմընտա Պապը Ալի նէզտինտէ թէշէպպիւսաթտա պուլունմուշ տուր :

Իշ պու սէնէտէն 1869 թարիխինտէ պիր գըթա իրատէյի սէնիեէ մուճիպինճէ թաստիգ, վէ միլաեաթը միւլքիեէլէրինէ թաղվիմ խտիլմիշ իտի :

Հիւքիւմէթը սէնիեէ չիմտիեէ գատար բաթրիգխանէեէ պիր գաչ թագսիթ իլէ, միլաեաթը Օսմանըեէ Բումլարընտան տիւզ իտէրէք, 81 պին 500 լիրա իլա իթտիքտէն սօնրա մէզալիլի սիլիրէնին զուհուրէնէ տէկին Պուլղար վէ Սլավ միլաեէթլէրի միւեայինէսի թէսիեէսինի պազը բօլիթիգաճա սէպէպլէրտէն նաշի թէխիր իթմիշ իտի :

Բաթրիգխանէ, էսասէն մէզքիւրէնին պէր թարաֆ իտիլմիշ օլունտուղունտան, պուճաղը օլան, վէ պէրմէհալ իտի թագսիթ իտիլմիշ պուլունան մէպալիղին թէսվիէսի իչին Պապը Ալինին մէսաթթէրնէ իթթիհամ իթմիշ տիր. Պուլղարիսթան իմարէթինի թէշքիլ իտէն միլաեէթլէրին միւեայինէսի, 2 միլեօն 7 պին 50 վէ Բումէլիյի Շարգինին, պիր միլեօն 908 պին 900 վէ Պօսնա վէ Հէրսէքին 886 պին 906, վէ Սըրպիսթանըն իլհագ օլունան գազալար իչին 316 պին 350 ղուրուշ տուր : Պօսնալըն մէճմուի, 5 միլեօն 672 պին 526 ղուրուշ տուր :

—Չըգան սայը կիւնիւ, Պուլղարիսթանըն պիրի, բիշարտատան պին պէշ եիւզ ասքէր լիրայի Օսմանիեէ պախշիշ օլունմուշ տուր. Սարրաֆը մէրգումուն պիր մէմուրու մէզքիւր մէբլաղը ալըպ գաչմըշ օլմասընտան, պունըն պուլունմասըն պիլտիրէն զաթա, ճայիզէ վէրիլէճէյի իլան օլունմուշ, վէ մէզքիւր մէբլաղը կէրի ալմագ իչին պօլիսին մէտէտինի գազէթալար վասըթասըլէ մէսինի ղալըբէթատան րէճա էյլէմիշ տիր :

Սարրաֆը մէրգում, քէնտի մէմուրընըն մէզքիւր մէբլաղը սիրգաթ էյլէտիկինի իթմիշ օլմասընտան չիւփհէ իթմէյիփ պիլ աքս մէրգումուն պիր տէսխէրէ վէ տուղրու տիւշիւրիլմիշ օլմասընտան տօլայը վէքալէթ իթմէքտէ իմիշ :

—Պու քէրրէ Թօփխանէյի ամիրէտէ, պիթը լիւրալըգ թուճտան մամուլ իքի թօփ իմալ օլընմըշ տըր : Պու թօփլար, Քրուպ ֆապրիգասընըն թօփլարը կիպի օւսուլ պիր գաչ կիւնէ գատար թէճրիւպէսի ինճրա օլընմագ իւզրէ Զէյթունլիճա իհթիքեամաթընա նագլ օլունաճագ տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՄԻՒՀԻՄ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Պիր գաչ հաֆթատան պէրու, միլլէթիմիզ գազէթալարընտա, պիւյիւք պիր մէսէլէ թախթի կէչինտէ, էմլաք միւտիրիյեէթի թարաֆընտան, բաթրիգխանէլէրէ, պունտան սօնրա էմլաք ալըպ սաթմընա տայիր միւրիւճաէ օլան իմ ու խապէրլէրտէ, բաթրիգխանէ միւհրիյլէ պէրապէր, մահէլլէ իմամ վէ մըխթարընըն միւհրինին պուլունմասը լազըմ կէլտիկի թէպլիղ օլունմուշ, վէ պու մէսէլէնէ, կիւեա բաթրիգխանէնին իմթիեազաթընա, վէ միլլէթիմիզին հուգուգունա թօգունըր կիպի, բաթրիգխանէ թարաֆընտան օ գատար պիւյիւք էհէմմիեէթ վիրիլմիշ տիր քի, բաթրիգխանէ թարաֆընտան, պու մատտէ հագգընտա էնճի պիր թալիմաթ վիրիլինճէյէ գատար, ալըմ սաթըմ տայիր հիչ պիր իմ ու խապէր վիրիլմէմէսի ըզմինտա, թաղըլան խօրհուրտարա խատէթին թէնպիհ օլունմուշլար կէօնտէրիլմիշ, վէ գազէթալարտա պունա էհէմմիեէթ վիրիպ թահսին էյլէմիշլէր, պուղտա, Ներսէս սրբազանըն տախի Մահմուտ Նէտիմ բաշանըն կիտէրէք պէնտէնը իթիրազ վէ խախոտ ալէթտա սիպթէմէր էյլէմիշի, վէ ճէվապ օլարագ տախի, քէյֆիյէթին մէհիվի միւքէլլէֆ թագտիմ էյլէճէկինին ալընտըգը գազէթալարտա օգունմուշ տուր :

Տինքի Մախսուտ օգունտուզունու կէօրէ, բէնչէնպիհ կիւնիւ Պապը Ալիտէն բաթրիգխանէյէ պիր թէզքէրէ կէլմիշ, վէ մէզքիւր թէզքէրէտէն, հէր հալտէ մէզքիւր սօն ումուրին ինճրա իչին մէճլիսէ, չիւնքի թաթրիքի էմլաք ումուրինին ինճրասը վէ ինճրաշը վագթինտէ, մուհիլլէյէրին, իմտիյաթէ թագտիմ իտիլմիշ օլմասը լազըմ վիրիլմիշ տիր :

Չօ'գ թէշէքքիւր իթմէլիյիզ քի շու գարարըն ինճրասը պիր սաաթ էվվէլ Պապը Ալիտէն խապէր վիրիլմիշ տիր, եօգսա, ֆագըր ֆուգարանըն էլլէրի, քի'մ պիլիր նէ գատար վագըթ տահա էօլէճէք իտի իսթիմինէ գալաճագ, վէ օլ իսթիգաէն տէ նէ' գատար զարարլարա տիւչար օլաճագլար իտի :

Ղազէթալարըմըզ, մէզքիւր գարարլարը էվվէլինտէն կէօրմիւշլէր իսէ տէ, բաթրիգխանէնին նամուսու վէ խախոտ միլլէթին հուգուգու խալէլ իչին, մէզքիւր գարարլար ալէյհինտէ տահա թէշէքքիւր իթմէյիպ, իլլա բույի բիզա կէօսթէրէրէք չէքմէլէրինի նաքիհալ իթմէքլիկէ պաշլամըշլար իտի :

Պիզ չիմտիյէ գատար օլ պապտէ հիչ պիր էֆքեար պէեան իթմէմիշիզ տիր, չիւնքի իչտէ միլլէթէ հիչ պիր հուգուգ ղայըպ վէ հիչ պիր զարար կէօրմէտիկինի, գուհուրա կէլմէքտէ օլան թէրաշտան տօլայը, քէնտի քէնտիմիզէ, իլհամը թէսճիլիպ իթմէքտէ պուլունմագ տուր :

Նէ՞ զարար վար իմիշ պունտա պիր տիւրլիւ ազըլ էրթիքեամ կիւմիզտէն, պունու տախի իքի սէնէտէն պէրու միլլէթիմիզէ, ազգասիւթիւն էէրինէ հիւքմ իթմէքտէ օլան ազգամիլութիւն իլլէթինէ համլ իթմիշիզ տիր :

Նիտէ, պիր բաթրիգխանէ միւհրիւ եանընտա պիր տէ, իմամ վէ մըխթար միւհրիւ պուլունմասը էլզէմիյեէթի, բաթրիգխանէնին ագամէթ վէ իմթիեազընա թօգունուր իմիշ. հալ պու քի նիչէ միւշիրլէր, վէզիրլէր, վէ չէյխիւլիսլամլար վէ գազասքէրլէր միւհիւրլէրի եանընտա, նիչէ սայիր ուֆագ թէֆէքէ մէմուրլար միւհիւրլէրի տախի պուլունմագտա տըր, վէ պունու տա բաթրիգխանէ բէք ալա պիլմէքտէ տիր :

Էմմա, չիմտիյէ գատար պէօյլէ պիր չէյ թալէպ իտիլմէքտէ իքէն, չիմտի նիչին իտիլմէքտէ իմիշ տէնիլիր իսէ, պունտա հիչ պիր հագգ գազանըլամազ, չիւնքի պիր տէվլէթ, հէր կիւն, քէնտի իտարէսինին գօլայըգը, իխլասը, էմնիյէթի վէ մէնֆաաթը իչին, պինլէրճէ թէպէտտիւլաթ ինճրա իթմէքլիկէ հէր կիւն մէճպուր տըր, վէ էհալիսինի տէ, էկէր պիր մահզուր վէ մազարրաթ վար իսէ, սըգլաշըպ իւմթար իթմէքլիկէ հագգը վար տըր, էլ վէրիր քի չու էննի ինճրա էսէզինտէն իպտաուլահճա պիր զարար հասըլ օլմասըն :

Էսէֆ էօլունուր քի, Ներսէս սըրբազան, բօլիթիգաճա աշինա օլուպ, վէ ուլաղը կէօրէրէք իչ կէօրէճէք եէրտէ, եօլընըզ ազգամիլութիւնա իթաաթ իտիպ, վէ չունուն պունուն թէշվիգ վէ թահրիքիյլէ աճէլ ու հարէքէթ իթմէքլիկէ, պիր սուրէթի մանէվիյեէտէ քէնտույի մէճպուր կէօրմիւշ օլտուղունտան, տայիմա պէօյլէ չօրրէգ իչլէրէ էլ աթմագտա, վէ միլլէթիմիզ իչին գիւշաեիշ, բաքիէթ նագրէլան խուսուսու մանէվի գարարըն մաճիզ օլմագտա տըր :

Մաղալլահ, էկէր տէվլէթլէր, էսքի կիտիշլէրինի վէ էսքի ուսուլ ու նիզամլարընը, վագթ ու իհթիեաճ իլէ պէրապէր տէյիշթիրմէյիպ տէ, հալի ազթիգինտէ պազը գալմալարը էսասը գապուլ վէ ճայիզ կէօրիւլէճէք օլսա, չիմտիքի մալիք օլտուգլարը մէմլէքէթլէր էէրինէ պէտէլիյեէթին հիւքմ իտէճէկի, վէ պինաէն ալէյհ պիզիմ գալըպըգ գօեուպ վէ չագշըր կէլինմէմիզին, վէ բաթրիգխանէմիզինտէ պիր էօրըլիւք մէրքէզի հալի քէօյ խաճէճէկինտէ չիւբհէ եօգ տուր :

Պէօյլէ չէյլէրտէն միլլէթիմիզ տալա զարար կէլմէզ, վէ հալթա, մէզքիւր իմ ու խապէրլէրտէ, բաթրիգխանէնին միւհրիւ պուլունմասը պիլէ ֆազլա պիր չէյ տիր, միւսավաթ բուհունա գարշը տըր, տահա իթմէլիյիզ քի, էօյլէ միլլէթճէ ֆարգլար վէ իմթիեազլար պիր սաաթ էվվէլ պիթսին պիթսին գալտըրըլըն տա պիզտէ թէքմիլ հիւրր օլալըմ :

ԻԼԱՎԷՅԻ ՄԱԼՈՒՄԱԹ

Կէչէն ճումա իրթէսի նիւսխէմիզտէ, Գալաթա քիլիսէսի ազալարընտան պիր խանը պա մուգէմմէլ իքի սէնէ իչին իտթիճար էյլէմիշ օլան քիլիսէնէյէ, օրանըն Կալուսծոյ Հոգաբարձութիւնը թարաֆընտան գուհուրա կէլմիշ օլան վէ ատալէթ ու հագգանիյէթ, վէ ինսաֆ ու մէրհամէթին, վէ նիզամաթ ու չէրիաթըն խարիճինտէ պուլունան ճէզա ու էզիյեէթ պիլտիրմիշ իտիք :

Միլլէթիմիզ գազէթալարընտան պիր գաչըը, մէզքիւր մէսէլէյէ տայիր պիր գաչ լագըրտը սէօյլէտիքլէրի սըրատա, հէմ միւսավա-

ղալը կեօրիւլ մէ հեմ տէ Բաթրիգխանէյէ միւրաճաաթ խուսուսմըշ տըր ղանն իտմիշլեր տըր . Հալպու քի իշտէ սալա միւպալաղա օլմաերաք , մէ Բաթրիգխանէնին տէ բէք ալէա մալիւմաթը օլտուղունու ունուտմաց իչին , մէզքիւր պէնտիմիզի պիր տէֆա տահա օգումալարընը տավէթ իթտիկիմիզէ պէրապէր , չունքու տախի իլավէթէն պէեան իտէրիզ քի , մեզքիւր մատտէտէ , օլ վաստը էօրփ մէ ճէպր իսթիմալ օլունմուշ տուր քի , ղէվալը խանճրըն ֆամիլեասը պուլունան դատըն , պիր արալըգ , խանի զուհուրա կէլմէքտէ օլան կիւրիւլթիւլեր հէնկեամընտա , զիհատէսիյլէ միւչարը իսիֆ ու հէյէճան օլտուղունտան , տէօրթ այլըգ համլինի վաղ իթմէքլիք ֆելագէթինէ տախի ուղրամըշ տըր :

Պիզ , էօյլէ օրթալըղը եայդարաեա միւրէնլէքրտէն օլմաերաք , իլլա աոըլ էսասը մատտէյի Թուլթարաք , անճաք լաղըմ կէլէն տամարա նէշթէր վուրանլարտան օլտուղումուզտան , մէ մեզքիւր պէնտի եազաըղըմըղտա , պունու տախի պիլմէ.քտէ իտի.ք իսէ տէ , Թէֆթիշի մէ խուպաթը կիւճ մէ քիւլֆէթլի պիր չէյ օլտուղունու պիլտիկիմիզտէն , իշարընա չօգլուգ լիւզում կէօրմէմիշ իտի.ք . իմտի , մեզքիւր ղաղէթալարըն , ուլում մէ ֆուգարա մէնֆաաթը Նամընա օլարագ , պու նօգթալարը տախի անլաերաք Թաշգըգ իտէրէ.ք , պիրս միւտահէնէ հազրըգաթի հալի պիլտիրմէ.քլիկէ հիմմէթլէրինի արզ ու տավէթ իտէրիզ :

Շունու տախի ունութմաեալ իչարա քի , ղաղէթաճըլարըմըզ հէնուզ Քիլէճի Վարդան աղանըն իչինի ունութմուշ օլմատըղտան պաշգա տահա էմսալի նիչէ քէյֆիյէթլերտէ պիլմէ.քտէտիրլէր , մէ մարա նիսպէթլէ , պու խան մէսէլէսի , էօյլէ խնամրլմետաճագ մերթէպէտէ պիւյիւ.ք պիր չէյ տէյիլ տըր :

ՕԼՄԱՏԸ ՓԻԼԱՎ , ՉԷՎԻՐ ՂԱԶԱՆԸ

Կէչէնտէ , Արղումանեան Սմբատ վարդապետին , Մօգալալը սանճագ մէմլէթ միւտիւ Անհիօֆուն քիւլիւ.ք օլըլանուն պուրաեա կէլէրէ.ք , մէ իւբի էմլատ սահիպի օլտուղու հալտէ մէֆաթ իթմիշ պուլունան էօզ պիրատէրինին զէմճէսինի տախի պէրապէր կէթիրերէ.ք , պուրատա , մէրգում վարդապետ 150–200 լիրա միրոնկի , մէ մերգումուն էմլյէ պատ խոսլուսկի , մէ պատէհու մէրգում վարդապետին կրօնական ժողովա կիտիգ տէ , չուքիւնէ յէ մուղայիր պուլունան հարէ.քէթինին միճտանընը թաշլամագտա օլտուղունու իսխթար մէ իգրար իլէ , լաղըմ կէլէն ճէզա մէ ապաշխարանքը չէ.քմէ.քլիկէ հազըր պուլունտուղունու խապէր միրտիկի , մէ պունուն իւզէրինէ մէրգումուն Փրկիչէ կէօնտէրիլտիկի , մէ պատէհու մուգ ուի հալ Թէֆթիշ մէ Թահգըգ դըլընտըգտան սօնրա կարգը պլնեպ մէ սագալը Թրաշ իթտիրիլտիկի , մէ հօթթա , պատ պէտէլի օլտուղու հալտէ ալմըշ օլտուղու մէպլաղընտա , միլլէթէն պիր խայրաթ մաղեյլինէ իհտա օլունմագ իւղրէ , պի ղայրի հագգըն էլինտէն ալընտըղը , կէրչի պիտտէֆալ ղազէթալարտա եաղըլմըշ , մէ պայը ղաղէթալար Թարաֆընտան , մէրգում վարդապետին կարգընըն ալընմասընըն ղաղէթալարտա բեանըն իլան իթտիրիլմէսի էհէմմիյէթինի , բաթրիգխանէյէ իխթար մէ իմա իթմիշլեր իսէ տէ , բաթրիգխանէ , քէնտի ատէթի գատիմէսինէ պէր գարար դալարագ , եանի ղաղէթալարըն եազտըգլարընա ասլա էհէմմիյէթ միրմէյերէ.ք , մեզքիւր հիւ.քմ ու գարարընը իլան իթտիրմէմիշ իտի :

Պիրազ հէր նասըլ իսէ , մէրգում վարդապետ , ղաղէթալարըն եաղըլարընա կէօրէ , Հասունեան էֆէնտի հազրէթլէրինէ միւխապէրէյէ կիրիշտիւ.քտէն , մէ լաղըմ կէլէն Թէսայիրի ալընտըղըտէն սօնրա , պիրթաղրիգ Փրկիչին մու միջանէ Թարաֆընտա.քի բէնճէրէլէրտէն աշաղը ինէրէ.ք , մէ պաշընտաա էմմէլինտէն հաղըր իսիմիշ օլան Գաթօլի.ք վարդապետի գալըադընը կէչիրէրէ.ք , Փիրար իթտիկի , մէ Հասունեան հաղրէթլէրի Թարաֆընտան տա , ենիտ վարդապետ սըֆաթըլյա դապուլ օլունտուղու , քէզալի.ք ղաղէթալարտա օգունմուտա պաշլար պաշլամագ , Կրօնական Ժողով Թարաֆընտան տա , չու ախիտէթի իլանըն նէշր իթտիրիլտիկի կէօրիւլմիշ տիւր :

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

Ազգային Կրօնական Ժողովս Արղումանեան Սմբատ վարդապետին քանի մ'ամիս առաջ ապօրինի պսակադրութիւն գործած ըլլալը լսելով , և ստուգելով որ նոյն պսակադրութիւնը Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ հակառակ է , լուծեց զնա բնաւին ի քահանայական կարգէն ի նիստ ԽԹ. 29 Նոյմ. 1879 , և որոշեց դասել յայտնեալ ի չարս աշխարհականաց , ընդ սմին և պատշաճ համարեց իւր այս վճիռը պաշտօնական ծանուցմամբ հրատարակել ի բովանդակ ազգային լրագիրս ի գիտութիւն և ի զգուշութիւն ժողովրդեան թէ՝ Արղումանեան Սմբատ վարդապետ չէ այսուհետև եկեղեցական , այլ աշխարհիկ ոա , ուստի չունի նա իշխանութիւն քահանայագործել յեկեղեցիս , ի տունըս և ո՛չ այլուր , և ո՛չ իսկ զրկել այսուհետև զգեստ եկեղեցական :

4 դեկտ. 1879 (Կնք+)

Աճապա նէ՞ հիքմէթէ մէպնի տիր քի , մեզքիւր իլան , ղաթէն էմվէլճէ նէշր իթտիրիլմէ.ք իգթիղա իթմէ.քտէն պաշգա , ղաղէթալար տախի , էհալի Նամընա օլարագ Թալէպ մէ իտտաա իթմիշ օլտուգլարը հալտէ նէշր իթտիրիլմէ.յիպտէ , մէրգում Փիրարէ նիւզ Թուլթուլդուղտան սօնրա իթտիրիլմիշ տիր : Շէյթան ալըրն կինահլարընը էմմա , սէպէպսիզ հիչ պիր շէյ օլմազ , պէսպէլլի պու իշտէ տախի գալպագ ղայրէթի չէ.քիլէրէ.ք , մեզքիւր հիւ.քմ ու իլամ , արատան պիր վագըթ կէչտի.քտէն սօնրա չիւրիւտիլմէ.ք տիւշիւնիւլմիւշ իսէ տէ , արթըգ մէրգումուն գաչմասը իւզէրինէ , նէչրինէ մէճպուրիյէթ հասըլ օլմուշ օլմալը տըր :

Հալպուքի պու չիւրիւնտիւլ , պիր խուսուսու տախի Թաստի.ք իթմէ.քտէ տիր , չէօյլէ քի , մէրգում վարդապետին ճինհաար բուհանի օլուպ , մէ բուհանի ճէզա օլարագ տախի կարգը ալընմագտան մէ սագալը Թրաշ իթտիրիլտիւքտէն սօնրա , արթըգ Փրկիչտէ սագլանըլմասընա հիչ պիր հագգ , հիչ պիր մէնֆաաթ , մէ հիչ պիր մէճպուրիյէթ պուլունմամագտա հալտէ , երինէ օրատա սագլանըլմըշ տըր , մէ Թէաճճիւպ օլունաճագ պիր էհրիտէ չու տուր քի , մէրգումուն գաչմըշ օլմասը իչին , ղաղէթալարտա էսէրի էսէֆ կէօրիւլմէ.քտէ տիր . Հալպու.քի պիլտէ տահա էսէֆ օլունաճագ պիր չէյ տէ.յիլ տիր , պիրի կէլիր մէ տիկէրի տէ կիտէր իմիշ , օնտանտէ հասըլ օլուր , պունլարա տահա էյլէնճէ նազարը.յլա պագըլըա ճայիզ տիր :

Շիմտի չունքու պիլմէյիզ.քի , մէրգումուն ալըշ օլտուղու 150 եախօտ 200 լիրա նէրէտէ գալմըշ տըր :

ԱԶԴՔ

ԴՊՐՈՑ
ՊԱՏԱՆԵԱՑ ԵՒ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ
ՀԱՄԱՐ

Նպատակ դպրոցի

Բաւական ընդարձակ կերպով ուսմունք աւանդել Երիտասարդաց որք կը փափագին դասատու կամ վաճառական ըլլալ :

Պայմանք

1. Տասնուերկու տարեկանէ վար տղայք չեն ընդունուիր :
2. Աշակերտք որ աղէկ վարք ու բարք չեն ցուցներ , չեն կրնար կենալ դպրոցը :
3. Հասարակ ուսմանց համար պիտի վճարուի ամիսը կանխիկ մէկ մեճիտ , և բարձրագոյն ուսմանց համար՝ մէկ ու կէս մեճիտ :

Ուսմանց դասերը

1. Հասարակ ուսմունք. Կարդալ գըրել , Շարադրութիւն , Թուաբանութիւն , Աշխարհագրութիւն , Հայերէն և Տաճկերէն Քերականութիւն , եւ համապատօրեայ դասերը Դրոց բոլոր աշակերտաց համար :
2. Բարձրագոյն ուսմունք. Ալճէպրա , Երկրաչափութիւն , Տնտեսականութիւն , Պատմութիւն , Մարդակազմութիւն , Աստեղագիտութիւն , Բընագիտութիւն , Հայերէն , Տաճկերէն , Անգղիերէն եւ Գաղղիերէն լեզուներ :

Ըստ մասնաւոր կարգադրութեան Հոգաբարձուաց , Երիտասարդք որ չեն կրնար կենալ բոլոր օրը , դասաւութեան կրնան գալ դպրոց որոշեալ ժամերը :

Ուսման ժամերը Ալաֆրանկայ 9էն մինչեւ 12 , եւ 1էն մինչեւ 4 պիտի ըլլան . մէջ տեղը մէկ ժամ պարապոյ ժամանակ պիտի տրուի :

Աշակերտաց համար հարկաւոր գրեանք պիտի տրուին որչափ հընար է աժան գնով :

Եթէ բաւական թուով աշակերտք գտնուին , պիտի բացուի նաև (չորեքթը չորս անգամ) գիշերուան դպրոց մը երիտասարդաց համար որ ցորեկը չեն կրնար գալ :

Այս գիշերուան դպրոցին հասարակ ուսմանց համար պիտի պահանջուի ամիսը կանխիկ մէկ քառորդ մեճիտ , և բարձրագոյն ուսմանց համար՝ կէս մեճիտ :

Դպրոցին տեղն է Միննանճըլար Եօգուշու , Իպրահիմ փաշա ճամի փողոց , Թիւ 1 տունը , Ամերիգացւոց Դպրատան եաթը :

Դպրոցը պիտի բացուի 10/22 Դեկտեմբեր 1879 :

Տնօրէն դպրոցիս
Պատ. Մ. Հ. Հիչդօգ

Հոգաբարձուք դպրոցիս
Պատ. Սիմոն Խ. Հ. Իւթիւճեան
» Աւետիս Կ. Բ. Ասատուրեան
» Ճ. Վ. Վուտ
» Ճ. Օ. Պարօղ

Հրամանաւ Բարեխնամ սրբազան Պատրիարքի հօր մերոյ , Գեր . Տ. Մաղաքեա Ծ. վարդապետ Օրմանեան յառաջիկայ կիւրակէ օր՝ որ է 9 դեկտ . Ս. պատարագ պիտի մատուցանէ ի Մայր եկեղեցւոջս Գում-Գաբուի :

Արդ՝ ներկայիւս կը ծանուցուի ի գիտութիւն բարեպաշտ Ազգայնոց մերոց :

1879 դեկտեմբեր 5
ի Թաղ . խորհրդարանի
Մայր եկեղեցւոյ

Ըստ որոշման վերջին ընդհանուր ժողովոյ՝ Արուեստասէր ընկերութիւնը նիստ ունի յառաջիկայ դեկտ. 9 կիւրակէ օր :

Կը հրաւիրուին բոլոր ընկերք՝ ներկայ գտնուիլ Օրթագիւղ սրբոց Թարգմանչաց վարժարանը ժամ 7 ին :

Ընդհանուր ժողովոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Յ. Յ. Գ[illegible] Մ. Թ[illegible]

5 դեկտ . 1879
Կ. Պոլիս

ԿԻՃԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

(30)

—Ժա՛գ , Ալլահ աշգընա , մէ սէվկիլի դըղըմըղըն Նամընա օլսուն , պիզ իւզէրինէ կէլէրէ.ք , ըճճա իտէրիմ սիզէ , պանա աֆվ իտինիզ : Պզրար իտէրիմ .քի , Թուլթուլում հարէ.քէթ , զայիֆլի.ք իտի , մէ պուրունտուղումուզ չու սաաթտա զայիֆլիկին պիր ճինաեէթ օլտուղունու պիլիր իսէմ տէ , նէ՛ չարէ .քի զաաըն ըմ , վալիտէյիմ , մէ իշթէ պունլար , պէնիմ էօզիւրլէրիմ տիրլէր : Միւթթասըֆ օլտուղում աղըլըըզճա գօրգուլարը իզալէ իթմէկի իսիմ , ֆագաթ չիմտի օլ պապատէ էսէֆ իտէրէ.ք , պունտան պէօյլէ գօրգուլարը տէֆ իտէճէկիմէ էօզ վէրիրիմ : Սիզ , հէմ պիր հէ.քէ.քսինիզ , հէմ տէ պիր ֆամիլեանըն պիւյիւկլէսինիզ : Սիզ պէնիմ էֆէնտիմ մէ սահիպիմսինիզ , ուվմէթ մէ ագըլ սիզտէ տըր : Պիլէն ալէյհ , քէնտի միւրատըմը , պիլիմ մէ Ճանըմը , սիզին միւհապպէթ էլլէրինիզէ Թէսլիմ իտէրիմ : Իմտի , գավի մէ քիւմթալը ալըմը իլէ իլէրի եւրիւիւրինիզ : Պէն էճմին իտէրիմ քի , սիզին իտէճէկինիզ եօլ , պէնիմ տահի եօլումտուր : Իրիմիզ տախի մըղըմըղըն սէլամէթինի իսթէեօրուզ , ֆագաթ սիզ պէնտէն զիհատէ իսթէեօրսունուզ : Պու հալտէ , էֆէնտիմ , էմր իտինիզ , պէնտէնիզ սիզէ իթաաթ իտէճէկիմ : Իշ կէօրիւնիւզ , մէ պիլմիշ օլունուզ .քի , հէր նէ տախի եարսանըզ , պէնտէնիզ , սիզէ , «Իւյէ դէր» տիյէճէկիմ :

Միւսիւ տը Սիմէօն , պու սէօզլէրտէն զիհատէսիյլէ միւթէէսսիր օլարագ , տիւշէրի ատըմ գադըրտը , մէ մէզպուրէյի գուճագլաեալ , պիր խայլի վագըթ զէվգ ու զէվգէ պէօյլէճէ տուրտուգտան սօնրա ,

—Աստէթիւ մէ սէվկիւլիւ զէվճէ մէ պէչարէ վալիտէ , տէտի , ճէնապը Հագգըն լուտֆ ու Խնաէէթի պիզ.քիւ.ք օլտուղունտան , սիզէ պիզ.քիւ.ք պիր միւքէաֆաթ իհսան պուեուրաճագ տըր : Իմտի , իւմիտ իտինիզ , Պլա'նչ , իւմիտ իտինիզ :

—Էվվէթ , էվվէթ , տէեու բէբէլէտի մատամ տը Սիմէօն , հէնէճան մէ րիգգաթը գալպինտէն նաշի ադան , մէ եւրէկինի պիր տէրէճէ ֆէրահլանտըրան կէօզ եաշլարը արասընտա , Հագգ Թէալայի ազմիշչան հազրէթլէրի ատիլ մէ մէրհամէթլի տիր , մէ էմլատըմըզը պիզէ պրագաճագ տըր :

Միրտաար կիւն միւչէս սաքին , մէ հէման մէօրուր հալտէ կէօրիւնտիւ : Վաղաա հէնուզ պազը քէտէր մէ էլէմ ֆուրթունալարը , մէրգումէնին տէրունի գալպինտէ իճրայի հիւ.քմ իյլէմէ.քտէյէր իտի իսէ տէ , հիչ աէյիլ իսէ , մէզպուրէ անլէրի , գահրամանէ պիր չէճաաթլա հըֆզ իտէպիլմէ.քտէ , մէ եւրէկինտէ , մեզքիւր տախիլի իգթիրապլարտան հիչ պիր էսէր կէօրիւլմէմէ.քտէ իտի :

Եէվմի մեզքիւրտէ , էօյլէ Թաամընտան սօնրա , Մ . տը Սիմէօղ , Թաամմիւլընը , եանի պարօն տը Քէրժանա միզիթթա միրմէ.քլիկի մէվդըյի իճրաեէ գօյմագլըղը տիւչիւնտիւ : Պինապէրին , սալթանաթ արապալարընտան պիրիսինէ տէօրթ պէյկիր գօշուլմասընը , մէ սէյիսլէրինին ինիֆօրմալարընը կիյինմէլէրինի էմր իթտի : Քէնտիսի տէ , կիւեա Պէրսայլտա , օն պէշինճի Լուի գրալըն հուզուրունա չըգաճագ տըր կիպի պիր սալթանաթ էլպիսէսի կիյինտի : Միւսիւ տը Սիմէօղ , պուլունտուղու տարաթ մէ սալթանաթ տէվրինտէ , իյլիկինի կէօրմիւշ օլտուղու , մէ տիկէր կիւի.քլէր Թալէպ իթմէ.ք Նիւեէթինտէ պուլունտուղու գաթ հազգընտա , պունտան տահա պիւյիւ.ք իլթիֆաթ մէ իհթիրամաթ օլամազ ղանն իթմէ.քտէ իտի , մէ պու խուսուստա հագգը տախի վար իտի :

Թէտարի.քեաթը մեզքիւրէ խիթամ պուլունճա , Մ . տը Սիմէօղ տախի , զէվճէսիյլէ քէրիմէսինի գուճագլաեարագ , մէզպուրէլէրտէն այըրըլմագ իւզրէ իքէն , պիրտէն պիրէ արապա գաբուսունուն չագչագը չալընար , մէ պունըն մուրուրունչու Թարգըընտան , մուհիմմ պիր միզիթթա իշարէթի օլտուղու անլաշըլըը : Հէման այնի վագըթտա մէզքիւր գաբունուն իւքի գանատլարը աչըլարագ , գըր ընկիլի մէ գուտուրուգ իւ.քի պէ.յկիր գօչուլու միւքէլլէֆ պիր արապա , հայլիհին գումղուլու իւզէրինտէն կէչտի , մէ տուգ տը Սիմէօղին արապասը եանընտա տուրտու :

Իչէրի կիրէն արապանըն սէյիսլէրիյլէ Սիմէօղ ֆամիլեասընըն խըզմէթ.քեարլարը միւեանընտա պազը սէօզ Թաաթի օլունտու , մէ մեզքիւր ֆամիլեանըն խըզմէթճիլէրինտէն պիրի , քիւչիւ.ք սալօնա սէյիրթէրէ.ք ,

—Աճապա մատամ միւչէս , միւսիւ պարօն Լիւ.ք տը Քէրժանը գապուլ պուեուրուրլա՞ր մը , տէեու սուալ իթտի :

16

ՊԻՐ ԱԳՏԸ ԻԶՏԻՎԱՃ ԹԷՔԼԻՖԻ

Մատամ տը Սիմէօղ , իլ.ք կիւն.քի ագշամտան պէրի խոտ.քի , հիսսիեաթը մախսուսէսինին Թասալը սէտաէյլա պիլա ֆասըլա տէրունէն իչիմէ.քտէ օլտուղու մէզքիւր Քէրժան իսմինի , պու տէֆա իւզմէթճիլարընտան պիրի Թարաֆընտան իչիտինճէ , տէհշէթլի սուրէթտէ ընէկի սոլտու , մէ իւզէրինէ պիր ֆէնալըգ կէլմէ.ք իւղրէ պուլունտու իսէ տէ , միւրատըընըն չիտտէթ մէ սէպաթը սահէսինտէ , իշ պու պիրինճի հէեէճանընտա տէրհալ զալէպէ իթտիկինտէն , զէվճի մէ քէրիմէսի Թարաֆլարընտան ֆարգընա պիլէ մարըլմամագ : Պաթէհու մէզպուրէ միւչէս , զամի պիր սէտա իլէ ,

—Միւսիւ պարօն տը Քէրժանը գապուլ հազըրըմ , քէնտիսինի սալօ պէ.քլէթմէ.յինիզ , տէտի :

Պու էմի իւզէրինէ խըզմէթճի տիշարը չըգտը : Միւսիւ տը Սիմէօղ իսէ , քէնտի քէնտինէ ,

—Պէն քէնտիսինէ կիթմէզտէն էվէլ , պարօնուն պուրատա կէլիշի միւսաֆիլէթին պէնիմ Թասավվուրումա գարշը օլտու . տօղրուսու պիր ան էվվէլ գըրըլտանըմ , տիւնտէն մէրգումուն նէզտինէ կիթմէկի իսիմ , տէտի , մէ տէրհալ միւսաֆիրինի իսթիգպալ իթմէ.ք իւղրէ , քիւչիւ.ք սալօնա Թէր.ք իթտի :

Սալօնուն գաբուսու մէրգումուն արդասընտան գապանըր գապանմազ , միւչէս Ժանը գուճագլայարը , մէ մէզպուրէ.յի էօյլէ պիր մուհաֆպէթի չէտիտէ իլէ եւրէկինէ սըգմըշ .քի , մէրգումէ պունտան տօլայը պիր աէրէճէ Թէաճճիւպ իտէրէ.ք ,

—Սէվկիլիւ վալիտէճիյիմ , տէտի , նէ՞ իչին պէնի պու գատար գուվվէթլէ գուճագլայորսուն : Շու հալինէ պագըլըըսա , պէնտէն պիր միւտտէթլի մէսաֆէ իչին ուզագլանաճագսըն , եախօտ հազգըմտա պիր մուխաթարա գօրգուսու վար

500 ՎԷ 207, ՊԷՅՕՂԼՈՒ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼ

Ճ. ՊԷՅՔԸՐ

500 ՎԷ 207, ՊԷՅՕՂԼՈՒ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼ

ՄԻԻՄԻՒ Ճ. ՊԷՅՔԸՐԸՆ ՊԷՅՕՂԼՈՒՏԱ. ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ. ՔԵԱՑԻՆ ՄԱՂԱԶԱՍԸՆՏԱ. ԽԱՆԷԷՇԵԱՍԸՆԱ. ՎԷ ԵՕԼՃՈՒԼՈՒՂԱ. ԷԼԶԷՄ ՕԼԱՆ ՇԷՑԼԷՐԷ

Գարեօլալար, Եաստըգլար, Եօրկանլար, Հալըլար, Պանեօլալար, Զարշաֆլար, Սու ֆրա պէզի վէ Բէշկիրլէր, Զաթալ, Պըչաղ, Մագաս, Զատըրլար, Օրտու Գարեօլալարը,

ՏԱՑԻՐ ՏԱՑԻՄԱ. ՀԱԶԸՐՏԱ. ՊՈՒԼՈՒՆՈՒՐ, ԵԱՆԻ

ԼՕՆՏՐԱՏԱ ԶԻԲՍԱՑՏ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ

ՄԻԼՔ ՍԹՐԻԹ ՆԱՄ ՍՕԳԱԳՏԱ ՆՈՒՄԷՐՕ 35

ՄԱՂԱԶԱՏԱ ԻՏԽԱԼՍԹ ԳՕՄԻՍԻՕՆՈՒ ՄԷՄՈՒՐՈՒ

Սաանտալիէլէր, Հավա իլէ շիշիրիմիշ եւ-ուգ եաստըգլարը. Սու-ֆրալար, Իչինէ սու կէջմէզ չարշաֆլար, Զանթալար, Ամթ թագըմլարը, վէ Բօրթմանեթօլար վէ այիրէ,

ԻՍԹԱՆՊՕԼ Ճ. ՊԷՅՔԸՐ

ՃՕՐՃ ԲԷՐՍԸՎԱԼ ՊԷՅՔԸՐ

ԼՕՆՏՐԱ Ճ. ՊԷՅՔԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ

ՏՕԳԹՕՐ ԻՍԿԻԵԱՆ

Կէյէնկէրտէ, Ամէրիգատա շաեանը իֆԹիխար օլահագ սուրէթտէ իմԹիհան վէրտիկինի, վէ եագընտա պու Թարաֆա ավտէթ իտէհէկինի պէեան իյլէտիկիմիզ Մարշալը ՏօգԹօր Իսկիեան էֆէնտի, չէնտմահ ագտէմ ավտէթ իլէ՝ կիտիպ Անատօլունուն պաղը Թարաֆլարընտա իճրայի սէյեահաթ իԹտիքտէն սօնրա պու կիւնլէրտէ պուրաեա կէլէրէք ագտը իզտիվաճ իԹմիշ, վէ իճրայի սանաթա գարար վիրմիշ օլտուղունտան ճումաա իրԹէսի վէ բազար կիւնլերի Պէյօղլունտա Սագըզ աղաճընտա վագը 97 նիւմէրօլու խանէսինտէ էօյլէյէ գատար խայրաթ պագաճագ օլաուղու կիպի, հէր կիւն Պէյօղլուտա ճատտէյի քէպիրտէ վագը միսիս Ծաննի էճզախանէսինտէ սատթ 7 տէ, վէ ԻսԹանպօլտա Եէնի ճամիտէ վագը Ալլահվէրտիեան էճզախանէսինտէ տախի, սաաթ 8 տէն 11 է գատար խասԹալար գագուլ իտէճէք տիր։

ՏօգԹօր Իսկիեան էֆէնտինին, իպրաղը հազագաթ վէ ինսանիյյէթ իլէ, քեաֆֆիյէի քէնտույէ միւրաճաաթ իտէնլէրի մէՇուն իտէճէկի մէէմուլի գալիտէն տիր։

ԹԱՓՈՒ ՍԷՆԷՏԻ

Պու կիւնլէրտէ, պուրատա զաթըն պէրի լաքի գըԹա Թաբու սէնէտի պուլմաշ օլուպ, վէ անլաշըլտըղընա կէօրէ սահիպի, Էրզրում քէյլէրինտէն Խաչօ Նամ քիմսէսինէ օլտուղունտան, սկվալ Նէվինտէն օլտրագ պիգէ թէլիմ իԹմիշ, վէ իլան իԹմէմիզի Թալէպ իյլէմիշ տիր, իմտի, մերզումու պ'էլէն վէ Թանեան վարիսէ, սէվապ նա խապէր վիրէրէք մաԹպաամըզա իրսալէ հիմմէԹինի ըէճա իտէրիզ։

Ալէա վէ պիրինճի նէվինտէն Այվալըգ վէ Իզմիր վէ Սագըզ մաստիգ պարը վէ իմպիքտէն չէքիլմէ բազագը իտիմիս բազըլարը, վէ սայիր Եվրօպա մէչրուպաքը, միւհրիս չիչէկեր տէրուինտէ օլտուղու հալտէ. Պաղչէ գաբուսունտա կիմիրիք դարշըսընտա վագը պուղտայէը խանընտա 8 նիւմէրօլու տէբուՀԹօ մաղազասընտա, էհվէն ֆիեաթ իլէ ֆիրուրթ իտիլմէքտէ օլտուղու, վէ իշԹիրասընա արզուք չպուլունան զէվաքընա մէՇուն օլաճաղընտան չ ուբէհէպ պուլո նտուղու իլան օլունուր։

Թիմիքէն Թէֆվիզի մուդԹէզայի իրատէյի սէնիյյէտէն օլան արազիաէն Պաղտատ սանճաղը տախիլինտէ Բախվանիեէ մուգաթասը, 6205 լիրայի Օսմանի մուաճիլէ իլէ մահէլի թալիպի իհտէսինտէ օլտուղու, պու կիւն սաաթ օնտա գարարտաատի չէքիլէ էք, էօնիմիւզտէքի բազար իրԹէսի կիւնիւ ԹէֆՎիզի գաթիսի իճրա իտիլէճէկինտէն, պունա Թալիպ ղանլարընը միւթահիտ էէ՝ յէ պէրապէր, եէվմի միզքիւրտէն իքի կիւնէ մուգատտէմ խազինէտ վարիտաթը ումումիէէ մուհասէպէսինին իհալէ օտասընա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի լաղըմ կէլէճէկի իլան օլունուր։

6 Ռեանունը էվվէլ, սէնէ 293 Մ.

Մուրատ օղլու Յակոբ էֆէնտինին հալիէսի Հօրոբիք հանըմը, Բիզա բաշայի մէրհումուն մախտումի իզզէԹլու Ալի պէյ զիմմէԹինտէ, Իսկիւտար մէրքէզի պիտաեէթ մահքէմէսի հուգուգ տայիրէսինտէն վէրիլէն պիր գըԹա իլամ մուճիպինէճ, մահքիմիպիհ ալաճաղը օլան մէպալիղին Թէսվիեէսի զըմնընտա, միրի միմաիլէյհին Գատը գարիեէսինտէ Միւհիւրտար պաղընտա վագը պիր խանէ վէ պաղչէտէ օլան եէտի հիսսէտէ պիր հիսսէսինին ֆիրուխԹի մուգարրէր օլմաղէ, Թարիխի իլանտան օն պէշ կիւն, եանի մուհարրէմ իլ Հիրամը օն սէքիզինճի կիւնիւ միւղայիտսինէ միւպատէրէթ օլունաճաղընտան, իշԹիրասընա Թալիպ պուլունանլարը, մահքէմէյի մէզքիւր իճրա մէմուրիեէթինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ.

ԿԱՐԱՊԵՏ Ճ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՏՕԳԹՕՐ Ճ. ԱՆԱՆԵԱՆ

Պողազ եանի խանչէրի, պուրունվէ գուլաղ սինիր խասԹալըգլարընընը խուսուսի հէքիմի պուլունան ՏօգԹօր Անանեան էֆէնտի, պու տէֆա խանէսինի տէյիշԹիրէրէք, Պէյօղլունտա Շիշլի սօգաղընտա վագը 18 նիւմէրօլու խանէյէ նագլ իԹմիշ օլտուղու կիպի, Բազար, Զարշէնպիհ վէ Ճիւմաա կիւնլէրի էօյլէնէ գատար, վէ հէր կիւն տէ ագշամ իւզէրլէրի, խանէսինէ Թէշրիֆ խտէն խասԹալարը գագուլ իյլէտիքտէն պաշգա, Բազար իրԹէսի Սալը, Բէնճշէմպիհ, վէ Ճիւմաա իրԹէսի կիւնլէրի տախի ԻսԹանպօլտա Եէնիճամիտէ ԲօսԹախանէյի ամիրէ գարսընտա վագը Ալլահվէրտիեան էճզախանէսինտէ պուլունմագտա տըր։

15

LE REPRODUCTEUR

Բըբրտաիւքթէօր, եախօտ հէր կէօնա քեաղըտ իւզէրինէ եագըմըշ օլան պիր իպարէնին 10 տագըգատա 100 ատէտ գօրեասընը ալմագ իչին եէնի պիրիճատ։

Զիրքիւր բիա, վէ ֆիեաթը ճարի վէ սայիրէ չ՝ բարմագ իչին հէր պիր Թիւճճար մաղազասընա լիւզումի օլան իշ պու ալէաթ զաեէթ էհվէն օլուպ եալընըզ Բարաքէօյտէ էնվայի ճինս սեագ գապը Թիւճարը միսիս ՏԻԱՄԱՆՏԻՍ ԵՕՐԿԻՍ ՏԻՍԻՆ 5 նիւմէրօլու մաղազասընտա սաԹըլը աԹիտէքի ֆիեաթ իւզրէ։

Ն. 1. . . ֆր. 7 | Պէրապէրինտէ պիր
» 2. . . » 14 | չիչէ տէ միւրէքքէպ
» 3. . . » 28 | վիրիլիր։

Խարիճտէն պիր չիչէ միւրէքքէպ ալանլար 1 ֆրանգ վիրմէլի տիրլեր։

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ՎԱԲՕՐ ԴՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Համպուրկտան Սթանպօլա վէ Օսէստաեա տօղրուտան տօղրուեա վաբօր իշլէթտիրէն միսիս Բօպէրթ Մ. Սլօմանընն վաբօր գումբանեասընընն իլանը տը։

1880 սէնէսի մարտ այը պիրինճի կիւնինտէն իԹիպարէն, հէր այըն իլք հաֆթասընտա, ԻսԹանպօլա վէ Օսէստաեա կիԹմէք իւզրէ համպուրկտան պիր վաբօր հարէքէթ իտէճէք տիր։

Եօլճու վէ էշեա ֆիեաթը հագընտա քէսպի մալիմատ իԹմէք իչին, Գալաթատա Գարանթինա սոգագընտա 9 նիւմէրօլու մաղազատա գումբաեանընն աճէնթի միսիս Հէրման Հէլպինկէ (HERM. HELBING) միւրաճաաթ օլընմասը։

ՏՕԳԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

ՏօգԹէօրու միւմարէյ, սապըգը վէճճ իւզրէ, եալընըզ ֆրէնկի վէ պէլ սօսագլուղու, վէ ումումա ալէաթը Թէնասիլիեէեէ (ծննդական գործարանայ վերաբերեալ), վէ իտրար եօլլարընա տայիր խասԹալըգլարա տիւչար օլանլարընն էմրի Թէտավիլէրի իչին, հէր կիւն սաաթ տէօրԹտէն օնա գատար, Պաղչէ դալուսընտա Համիտիյէ Թիւրպէսի սդրասընտա վագը 32 նիւմէրօլու Սինաբեան Վիչէն էֆէնտի էճզախանէսինտէ, վէ բազար կիւնլէրի տախի, Պէյօղլունտա Թարլապաշը ճատտէսինտէ վագը 117 նիւմէրօլու քէնտի խանէսինտէ, քէյֆիսզլէրի գագուղ իԹմէքտէ տիր։

ՁԻՄԷՆԹՕ

Պաղչէ Գաբուսունտա Համիտիէ իմարէԹի իԹԹիսալինտէ 15 նիւմէրօլու մաղազատա հէր նէվ Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ ՁիմէնԹօլարընն խալիսի էհվէն ֆիեաթա սաԹըլմագտա օլտուղու կիպի, գարֆիցա, զինկօ, չելիկ, տէմիր քիւրէք, գուրշուն պօրու վէ եարմա տէմիրի պուլունմագտա տրը։

ՎԱԲՕՐ

ԱՄԱՐԴԱՆԵԱՍԸՆԸՆ ԵԷՆԻՃԻ ԹԻՆԹԻՆԻ

Ամերիկա վէ Սամսունտան Ամարդանեասընը, 2 վէ 23 նիւմէրօնա սաաթտա, 2 վէ 23 նիւմէրօնա Ամարդանեասընը։ Ամարդանեասընը Ամարդանեասընը։ Ամարդանեասընը։ Ամարդանեասընը։